

බුද්ධ දේශනාවන්හි උපයුක්ත සන්නිවේදන
ක්‍රමෝපායයන් තුළින් ප්‍රකට වන නව ආකෘති
පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

විභාග අංකය - FGS/03/02/06/2007/01

ප්‍රවේශ අංකය:	838
වර්ග අංකය:	

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජීය විද්‍යා පීඨයේ ජනසන්නිවේදන
අධ්‍යයන අංශයේ දර්ශනපති උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ස්වාධීන
නිබන්ධනයකි.

2013 අප්‍රේල්

සාර සංග්‍රහය

මෙම අධ්‍යයනයේ මුධ්‍යතම අභිප්‍රාය වූයේ බුද්ධ දේශනාවන්හි අන්තර්ගත නව සන්නිවේදන ආකෘති හඳුනා ගැනීමයි. මීට අමතරව බෞද්ධ සන්නිවේදනයේ ඉතිහාසය, තථාගත සන්නිවේදන සංකල්පය සහ භාෂා භාවිතය පිළිබඳවත් පුද්ගල චරිත විග්‍රහයට අනුව සන්නිවේදනය සිදු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳවත් විශ්ලේෂණය කළේ ය. මෙමගින් බෞද්ධ සන්නිවේදනයෙහි පවත්නා මනෝ විද්‍යාත්මක, ජීව විද්‍යාත්මක සහ සමාජ විද්‍යාත්මක පදනම හඳුනාගත හැකි විය.

තාක්ෂණික සොයා ගැනීම් සහ පර්යේෂණ හමුවේ නූතන සන්නිවේදනය සුවිශාල දියුණුවක් ලබා ඇත. මීට සමගාමීව සන්නිවේදන අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ පිළිබඳ ඉඩකඩ පුළුල් වී පවතී. නමුත් බොහෝ අධ්‍යයන සන්නිවේදන තාක්ෂණය මූලික කොට ගෙන සිදුවන බව හඳුනා ගත හැකි ය. මෙමගින් සන්නිවේදනයෙහි පවත්නා මනෝ විද්‍යාත්මක, ජීව විද්‍යාත්මක, හා දාර්ශනික පදනම හෝ එහි ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව අවධානය යොමු වන්නේ මඳ වශයෙනි. ඒ අනුව නූතනයේ සන්නිවේදන අධ්‍යයන යන්න තාක්ෂණික මාධ්‍ය අධ්‍යයනයට පමණක් සීමා වී පවතී.

නමුත් මෙම අධ්‍යයනය ඔස්සේ සන්නිවේදනයෙහි යථාරූපී ස්වභාවය හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. නූතන සන්නිවේදන අධ්‍යයනයෙහි මෙන් නොව බෞද්ධ දර්ශනය වැනි පෙරදිග ඥාන ධාරාවන් තුළ සන්නිවේදන මූලිකාංග ගැඹුරු විශ්ලේෂණයකට බඳුන් කොට ඇත. මෙහි දී සන්නිවේදනය නැමති සංකීර්ණ විෂය මැනවින් හඳුනා ගෙන තිබේ. බුදු දහමෙහි පුද්ගලයාගේ මනෝ විද්‍යාත්මක, ජීව විද්‍යාත්මක වර්යාවන් මෙන් ම ඔහුගේ සමාජ අන්තර් සබඳතා පිළිබඳ දාර්ශනික පදනමකින් යුත් ප්‍රායෝගික ඉගැන්වීමක් පැවතීම මීට හේතුවයි.

මෙම පසුබිම තුළ නූතන සන්නිවේදන ක්‍රියාදාමයේ පෝෂණය උදෙසා බෞද්ධ සන්නිවේදන සංකල්පය යොදා ගත හැකි බව පෙනී යයි. ඒ අනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ සිදු කළ ඉගැන්වීම් මූලික කර ගනිමින් නූතන සන්නිවේදන ක්‍රියාදාමයට නව අර්ථ කථන සැපයීමට පිළිවන. එසේම බුද්ධ දේශනාව ඇසුරු කර ගනිමින් ඉතා පුළුල් ප්‍රවේශයකින් හා දාර්ශනික පදනමකින් යුක්තව නූතන සන්නිවේදන මූලිකාංග විග්‍රහ කළ හැකි ය. එසේ ම බුදුරජාණන් වහන්සේ විවිධ අරමුණු මූලික කොට ගනිමින් සිදු කළ ඉගැන්වීම් සන්නිවේදන අධ්‍යයනයෙහි ප්‍රගමනය පිණිස භාවිතයට ගත හැකි බව පෙනී යයි.

මෙම අධ්‍යයනයේ දී සූත්‍ර දේශනා පහක් උපයෝගී කර ගෙන බෞද්ධ සන්නිවේදනයේ මූලිකාංග විවරණය කළේ ය. එම විග්‍රහය පදනම් කර ගනිමින් නව සන්නිවේදන ආකෘති පහක් ද නිර්මාණය කිරීමට හැකි විය. සංදේශයේ ඵලදායී බව සහ සත්‍යවාදී බව පිළිබඳ සන්නිවේදන ආකෘතිය, සන්නිවේදනයෙහි ශ්‍රාවක දුර්වලතා පිළිබඳ නිරූපිත සන්නිවේදන ආකෘතිය, සන්නිවේදකයාගේ විශේෂතා පිළිබිඹු කෙරෙන සන්නිවේදන ආකෘතිය, සන්නිවේදකයාගේ තෙවැදෑරුම් ඥාන ධාරාව පිළිබිඹු කෙරෙන සන්නිවේදන ආකෘතිය, සන්නිවේදනයෙහි තුන් පියවර සංකල්පය පිළිබඳ ආකෘතිය යනාදිය නිදසුන් වශයෙන් දැක්වීමට පිළිවන.